ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN HET DECREET VAN 7 DECEMBER 2007 HOUDENDE DE OPRICHTING VAN EEN ADVIESCOMMISSIE VOOR VOORZIENINGEN VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN EN (KANDIDAAT-)PLEEGZORGERS, WAT BETREFT ACTUALISERING, UITBREIDING VAN DE OPDRACHTEN, VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS, VERTROUWELIJKHEID VAN DOCUMENTEN EN PUBLICATIE VAN ADVIEZEN

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet heeft tot doel het decreet over de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers te wijzigen met het oog op een vereenvoudigde, gestroomlijnde en digitaalvriendelijke werking die aan de actuele verwachtingen van diverse belanghebbenden voldoet. De wijzigingen betreffen een aantal kleine wetgevingstechnische en terminologische aanpassingen, uitbreiding van de opdrachten, de regeling van de verwerking van persoonsgegevens, vertrouwelijkheid inschrijven voor documenten die de Commissie ontvangt met het oog op de behandeling van bezwaren en het mogelijk maken een deel van de adviezen te publiceren.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. De Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers is, als opvolger van de Adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden en de Vlaamse adviesraad voor de erkenning van verzorgingsvoorzieningen, intussen meer dan 10 jaar actief binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

2. De Adviescommissie behandelt de bezwaren die door een initiatiefnemer in de welzijns- of gezondheidszorg of door bepaalde gezondheidszorgberoepsbeoefenaars worden ingediend tegen één van de volgende beslissingen of voornemens daartoe van het departement of een agentschap van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

- de weigering om een toelating, een vergunning of een erkenning te verlenen, te verlengen of te wijzigen;
- de gedwongen wijziging, de schorsing, de opheffing of de intrekking van een toelating, een vergunning of erkenning;
- de sluiting;
- de weigering, vermindering, stopzetting of terugvordering van subsidies voor kinderopvanglocaties;
- de vermindering of stopzetting van de subsidies voor de werkingsmiddelen of de toelagen in het kader van het gezinsbeleid voor private uitbetalingsactoren;
- de weigering, schorsing of intrekking van de erkenning van een organisatie, zorgvoorziening of zorgverlener als indicatiesteller, vermeld in artikel 67 of artikel 111 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming;

- de weigering, schorsing of intrekking van de machtiging van een verstrekker van mobiliteitshulpmiddelen, vermeld in artikel 122 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming.

Daarnaast is de Adviescommissie ook bevoegd om bezwaren van kandidaat-pleegzorgers of pleegzorgers tegen een beslissing van een dienst voor pleegzorg te behandelen.

3. De commissie bestaat actueel uit vijf kamers. De kamer voor gezondheidsvoorzieningen adviseert over bezwaren betreffende gezondheidsvoorzieningen (ziekenhuizen, centra voor geestelijke gezondheidszorg, psychiatrische verzorgingstehuizen, lokale gezondheidsoverlegorganen, …). De kamer voor welzijnsvoorzieningen adviseert over bezwaren betreffende welzijnsvoorzieningen, inclusief voorzieningen in het raam van het gezinsbeleid (centra voor algemeen welzijnswerk, voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand, voorzieningen voor personen met een handicap, centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning, woonzorgcentra en thuiszorgvoorzieningen …) en over bezwaren betreffende het (niet) uitreiken van een pleegzorgattest. In de loop van 2017 zijn in de schoot van de commissie twee nieuwe kamers opgericht ten gevolge van de zesde staatshervorming: een kamer voor artsen-specialisten en huisartsen en een kamer voor tandartsen en tandartsen-specialisten, die adviseren over respectievelijk bezwaren over de erkenning van artsen-specialisten en huisartsen en bezwaren over de erkenning van tandartsen en tandartsen-specialisten. In 2023 werd nog een kamer operationeel, met name een kamer voor beoefenaars van geestelijke gezondheidszorgberoepen, die adviseert over bezwaren over de erkenning van klinisch psychologen en klinisch orthopedagogen.

De kamers vergaderen afzonderlijk met betrekking tot ingediende bezwaren t.a.v. beslissingen in de hierboven opgesomde sectoren.

De commissie en de kamers worden in hun werking ondersteund door het departement Zorg dat daartoe een secretariaat aanlevert.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

1. Sinds 1 oktober 2014 is de Adviescommissie werkzaam binnen het kader dat het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers en het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers van 12 juli 2013 voorzien. In sectorale regelgeving die melding maakt van een bezwaarmogelijkheid bij de Adviescommissie wordt in principe alleen bepaald wanneer een bezwaar ontvankelijk is en wordt voor het overige verwezen naar het voormelde besluit.

2. De afgelopen 10 jaar zijn decretaal enkele aanpassingen gebeurd, maar die hadden alleen een uitbreiding van de opdrachten van de Adviescommissie en haar kamers tot gevolg. Na 10 jaar is het tijd om het geheel eens kritisch te bekijken.

Een aantal kleine wetgevingstechnische en terminologische aanpassingen zijn op hun plaats. Daarnaast is de verwerking van persoonsgegevens niet afdoende geregeld, leert de praktijk dat het wenselijk is dat alle documenten die de commissie ontvangt met het oog op de behandeling van bezwaren vertrouwelijk zijn en is het beleidsrelevant niet alleen het jaarverslag, vermeld in artikel 19 van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers van 12 juli 2013, maar ook een deel van de bijhorende adviezen te publiceren.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Impactanalyse

Dit ontwerp van decreet raakt het belang van personen jonger dan 25 jaar niet rechtstreeks, heeft geen impact op armoede, op mensen in armoede of op ongelijkheid die tot armoede kan leiden, noch op de grondrechten, met uitzondering van het recht op eerbiediging van het privéleven en gezinsleven, vermeld in artikel 22 van de gecoördineerde Grondwet, noch op het gelijkheidsbeginsel. De verwerking van persoonsgegevens wordt geregeld met respect voor het voormelde artikel 22 van de gecoördineerde Grondwet en de Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

Er is geen budgettaire impact, noch bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel.

Implementatie

In het ontwerp van decreet is één delegatie aan de Vlaamse Regering opgenomen voor de bepaling van de datum van inwerkingtreding voorafgaand aan de datum, vermeld in het decreet, voor iedere bepaling (artikel 8 van het ontwerp).

C. Totstandkomingsprocedure

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 7 november 2025. Met toepassing van artikel 31 §2 2° van het BVR VCO is het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist.

Het voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2025/487 van 25 november 2025.

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. 2026/022 van 24 februari 2026 gegeven. Het advies heeft aanleiding gegeven tot een aantal wijzigingen in het ontwerp van decreet en in de memorie van toelichting. Hieronder wordt antwoord gegeven op de belangrijkste elementen uit het advies.

De VTC merkt op dat een rechtvaardigingsgrond ontbreekt en raadt de grond aan die opgenomen is in artikel 6, lid 1, c), van de algemene verordening gegevensverwerking, met name "de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust". Wij hebben deze rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van de persoonsgegevens opgenomen in de memorie.

De VTC vraagt om de bewaartermijn van de gegevens van de commissieleden bijkomend te verantwoorden of deze te beperken. Wij hebben ervoor gekozen deze bijkomend te verantwoorden. De bewaartermijn van tien jaar na het eindigen van het lidmaatschap van de betrokkene bij het adviesorgaan wordt immers gemotiveerd door de verjaringstermijn van persoonlijke rechtsvorderingen (artikel 2262bis, §1, oud BW). Artikel 15 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, bepaalt dat de verjaringstermijnen van gemeen recht van toepassing zijn op de gemeenschappen en de gewesten. Minstens zullen deze

gegevens bewaard moeten worden gedurende een termijn van zeven jaar, gezien boekhoudstukken overeenkomstig artikel 32 van de VCO moeten worden bewaard gedurende de termijnen, vermeld in artikel III.86, vierde lid, van het Wetboek Economisch Recht, zijnde zeven jaar in origineel of in afschrift voor de verantwoordingsstukken die strekken tot bewijs jegens derden.

De VTC meent dat de koppeling van de vertrouwelijkheid van de documenten met artikel II.34. van het Bestuursdecreet problematisch is, omdat die documenten hierdoor per definitie van de openbaarheid worden uitgesloten, terwijl de uitzonderingsgronden vermeld in II.34 in principe steeds een beoordeling in concreto vereisen. Deze bepaling werd als gevolg hiervan in het ontwerp en in de memorie verduidelijkt, in die zin dat de geheimhoudingsverplichting vervat in artikel II.34, 1°, van het Bestuursdecreet enkel van toepassing is op de Adviescommmissie en hoe zij dient om te gaan met de documenten die ze ontvangt in het kader van de haar decretaal omschreven opdrachten.

De VTC merkt op dat het ontwerp geen bepaling omvat met betrekking tot de juistheid van de persoonsgegevens en beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiervoor de noodzakelijke maatregelen neemt. De concrete maatregelen waarmee men de juistheid van de gegevens wil garanderen, worden niet opgenomen in het ontwerp van decreet. Dit wordt niet opportuun geacht. De verwerkingsverantwoordelijke is immers krachtens de algemene verordening gegevensbescherming verplicht om de juistheid van de gegevens te waarborgen. Het opnemen van de maatregelen die de verwerkingsverantwoordelijke concreet neemt om aan deze verplichting te voldoen in de regelgeving zou de tekst van het decreet te veel verzwaren.

De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerp van decreet aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen inzake de transparantievereisten en de rechten van de betrokkenen op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van deze rechten. Op deze bemerking van de VTC wordt niet ingegaan. Het is niet opportuun om de transparantieverplichtingen te verankeren in de regelgeving. Uiteraard is iedere verwerkingsverantwoordelijke gehouden om de nodige transparantie te verzekeren, conform artikel 5, lid 1,a), van de algemene verordening gegevensbescherming. Dit is immers een verplichting die rechtstreeks van toepassing is ingevolge de Europese verordening. Het concept opleggen in de regelgeving van de maatregelen hoe aan deze transparantievereisten moet worden voldaan, wordt niet wenselijk geacht. In dergelijke geval vereist een eventuele wijziging van deze maatregelen ook een wijziging van de regelgeving.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Net zoals het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoort (Ontwerp van decreet 1257 (2006-2007) nr.1), betreft dit ontwerp dat die tekst wijzigt, de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Artikel 1 spreekt voor zich.

Artikel 2

Artikel 2 definieert "departement" in artikel 2 van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers.

Artikel 3

Met artikel 3 worden 3 wijzigingen aangebracht in artikel 12 van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022. Twee daarvan zijn slechts een actualisering van de bevoegdheidsomschrijvingen van de ministers in lijn met het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie zoals dat vandaag geldt. Daarnaast wordt de opdracht van de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers uitgebreid tot advies uit te brengen over bezwaren die een beveiligende maatregel als vermeld in artikel 19 van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters, geldig vanaf 1 januari 2026, betreffen.

Artikel 4

Artikel 4 heeft tot doel hetzelfde decreet aan te passen aan de terminologie die in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juli 2013 betreffende de Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers wordt gehanteerd: de commissie kent geen "afdelingen", maar "kamers".

Artikel 5

Een artikel 15/1 wordt ingevoegd met artikel 5.

Artikel 15/1 regelt de verwerking van persoonsgegevens en bepaalt daartoe:

- het doel van de verwerking;
- de categorieën van betrokkenen;
- de verschillende te verwerken persoonsgegevens;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke;
- de bewaartermijnen.

De verwerking van de persoonsgegevens vindt plaats op grond van de rechtvaardigingsgrond opgenomen in het artikel 6, lid 1, c), van de algemene verordening gegevensverwerking, namelijk "de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust". Het doel van de verwerking is beperkt tot de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 12, de openbaarmaking, vermeld in artikel 15/3, en de vergoeding, vermeld in artikel 14. De categorieën van de betrokkenen zijn:

bezwaarindieners en personen die hen bijstaan of vertegenwoordigen, personen die het departement of een agentschap van het beleidsdomein bijstaan of vertegenwoordigen, personen die andere partijen bijstaan of vertegenwoordigen en leden van de commissie. Van de bezwaarindieners worden de identificatiegegevens, de contactgegevens, gegevens die hebben geleid tot de beslissing over het voornemen, vermeld in artikel 12, gegevens die door hen of andere betrokkenen, ter beschikking worden gesteld om een advies uit te brengen en gegevens over de onderneming waarop het bezwaar betrekking heeft, verwerkt. Van andere betrokkenen worden alleen identificatie- en contactgegevens verwerkt, behalve bij de leden van de commissie. Voor die laatste categorie van betrokkenen zijn meer bepaald het rijksregisternummer of het BIS-nummer en andere gegevens om de vergoeding, vermeld in artikel 13, te betalen noodzakelijk. Het Departement Zorg wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke. Voor alle voormelde persoonsgegevens geldt een maximale bewaartermijn van tien jaar na de behandeling van het bezwaar. Dit vergemakkelijkt de dossierbehandeling wanneer een bezwaarindiener zich later opnieuw tot de commissie wendt met een nieuw bezwaar of als hij informatie over het eerdere bezwaar opnieuw nodig heeft, laat toe bij een eventuele procedure bij de Raad van State na een definitieve beslissing, na een advies van de commissie, de nodige verduidelijking over de behandeling van het bezwaar aan te reiken en is boekhoudkundig van belang. De bewaartermijn van tien jaar na het eindigen van het lidmaatschap van de betrokkene bij het adviesorgaan wordt immers gemotiveerd door de verjaringstermijn van persoonlijke rechtsvorderingen (artikel 2262bis, §1, oud BW). Artikel 15 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, bepaalt dat de verjaringstermijnen van gemeen recht van toepassing zijn op de gemeenschappen en de gewesten. Minstens zullen deze gegevens bewaard moeten worden gedurende een termijn van zeven jaar, gezien boekhoudstukken overeenkomstig artikel 32 van de VCO moeten worden bewaard gedurende de termijnen, vermeld in artikel III.86, vierde lid, van het Wetboek Economisch Recht, zijnde zeven jaar in origineel of in afschrift voor de verantwoordingsstukken die strekken tot bewijs jegens derden.

Artikel 6

Artikel 15/2, dat wordt ingevoegd met artikel 6, bepaalt dat alle documenten die de commissie ontvangt in het kader van de opdrachten, vermeld in artikel 12, door de commissie vertrouwelijk behandeld worden en niet oneigenlijk worden gebruikt. Dat betekent dat een geheimhoudingsverplichting als vermeld in artikel II.34, 1°, van het Bestuursdecreet geldt en dat een aanvraag tot openbaarmaking van documenten die ontvangen worden voor adviesverlening over een bezwaar moet worden afgewezen door de adviescommissie. Enkel de adviescommissie is gebonden door deze geheimhoudingsverplichting, m.a.w. al haar leden en haar secretariaat. Deze verplichting sluit aan bij de werking van de commissie zoals bepaald in artikel 16 van het procedurebesluit. In voormeld artikel wordt gesteld

dat de zittingen van de commissie en van de kamers niet openbaar zijn en de beraadslagingen in de commissie en de kamers vertrouwelijk zijn.
Het verbod op oneigenlijk gebruik impliceert dat de commissie en haar individuele leden de documenten alleen mogen benutten waarvoor ze zijn ontvangen.

Artikel 7

Artikel 7 voorziet met de invoeging van 15/3 de openbaarmaking van adviezen van de Adviescommissie als vermeld in artikel 12, tweede lid. Dit is één van de verwerkingen die worden bedoeld in artikel 15/1, §1 en §2. De openbaarmaking gebeurt met het oog op de algemene beschikbaarheid van informatie over de kwaliteit van zorg. Zo kunnen burgers bijvoorbeeld een weloverwogen beslissing maken bij het kiezen van een voorziening of kunnen bezwaarindieners bijvoorbeeld informatie vinden die dienstig kan zijn bij de voorbereiding van hun dossier. Bij het openbaar maken van de adviezen, worden de identificatie- en contactgegevens van alle betrokkenen geanonimiseerd. De gegevens die hebben geleid tot de beslissing over het voornemen, de gegevens die ter beschikking worden gesteld om een advies uit te brengen en de gegevens over de onderneming waarop het bezwaar betrekking heeft, worden openbaar gemaakt om aan dit doel tegemoet te komen.

Artikel 8

Artikel 8 voorziet dat de Vlaamse Regering voor iedere bepaling van dit decreet een datum van inwerkingtreding kan bepalen die de voorziene datum, 31 december 2027, voorafgaat.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ